

Sygnatura akt V GC 652/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 20-09-2016 r.

Sąd Rejonowy w Koninie V Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Jankowski

Protokolant: p.o. sekretarz sądowy Ewelina Michałak

po rozpoznaniu w dniu 20-09-2016 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. na rzecz pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwotę 1.217,00zł (słownie: jeden tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Michał Jankowski

UZASADNIENIE

Strona powodowa będąca cesjonariuszem wystąpiła przeciwko stronie pozwanej z roszczeniem odszkodowawczym z tytułu likwidowanej szkody cedenta – poszkodowanego w ramach umowy ubezpieczenia OC sprawy wypadku przez stronę pozwaną.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny na podstawie przytoczonych dowodów:

U. T. przeniosła na rzecz W. K. wierzytelność jaka przysługiwała cedentowi od strony pozwanej z tytułu odszkodowania z OC sprawy w związku ze szkodą komunikacyjną w wyniku, której uległ uszkodzeniu pojazd cedenta. Cesjonariusz zobowiązał się do zapłaty na rzecz cedenta kwoty wskazanej w załączniku do umowy w terminie 14 dni. Następnie W. K. przelał przedmiotową wierzytelność na rzecz (...) sp. z o.o. w L., która zobowiązała się do zapłaty na rzecz cedenta kwoty określonej w załączniku do umowy. (...) sp. z o.o. w (...).10.2015r. zawarła umowę przelewu wierzytelności z powodową spółką. Cesjonariusz miał zapłacić na rzecz cedenta w terminie 7 dni kwotę określona w załączniku do umowy./ umowy przelewu wierzytelności bez wskazanych załączników/

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do następujących wniosków:

Prawo materialne, które Sąd stosuje określiło dowody i fakty istotne dla sprawy. Pozostałe okoliczności nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, zatem nie wymagały ustalenia, a dowody ich dotyczące nie wymagały oceny (art. 227 kpc).

Na wstępie zaznaczyć należy, że w obecnym stanie prawnym Sąd nie prowadził postępowania dowodowego z urzędu. W aktualnym porządku prawnym strona postępowania nie może braku swojej aktywności, inicjatywy w toku procesu, w tym w szczególności w zakresie postępowania dowodowego, usprawiedliwiać skierowanym wobec Sądu zarzutem braku działania z urzędu w kierunku wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy. Przyjęty przez ustawodawcę system kontradiktoryjnego procesu cywilnego oznacza, że strona prowadzi proces na własne ryzyko, w tym będące elementem procesu postępowanie dowodowe, gdyż przepis art. 232 k.p.c. stwarza Sądowi jedynie możliwość, a nie obowiązek, dopuszczenia uzupełniająco dowodu nie wskazanego przez strony.

W postępowaniu Sąd kierował się naczelną zasadą nowożytnego procesu cywilnego - kontradyktryjnością. Sąd nie przeprowadzał dowodów z urzędu i dokonywał ustaleń na podstawie aktywności stron w prezentowaniu dowodów i związanej z nią zasady ciężaru dowodu (art. 3 i 233 kpc, art. 6 kc).

Na wydany wyrok wpłynęła bezpośrednio ocena wypełnienia przez strony ciężaru dowodzenia w procesie. Art. 232 kpc dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym (kto powinien przedstawiać dowody), a art. 6 kc - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym (kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy) - tak SN w wyroku z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05. Po skreśleniu § 2 w przepisie art. 3 kpc (z dniem 1.07.1996 r.) Sąd został zwolniony z obowiązku wyjaśnienia rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych. Dowodzenie natomiast faktów przez Sąd z urzędu zostało ograniczone do minimum - art. 232 kpc (tzn. proces fikcyjny, próba obejścia prawa, rażąca nieporadność procesowa strony nie reprezentowanej przez adwokata - tak SN w uchwale z dnia 19 maja 2000 r., III CZP 4/00).

Złamanie zakazu dowodzenia z urzędu mogłoby skutkować naruszeniem konstytucyjnej zasady bezstronnego sądu - art. 45 ust. 1 Konstytucji (tak SN w wyroku z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00).

W obecnym, kontradyktryjnym modelu procesu cywilnego, sąd nie ma obowiązku dążenia do wykrycia prawdy materialnej, a jego obowiązkiem nie jest dochodzenie w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron, ani wykrycia dowodów pozwalających na ich potwierdzenie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2003 r., I ACa 1457/03, OSA 2005/3/12).

Powinność sądu w czuwaniu nad tym, aby strona słabsza nie doznała uszczerbku z powodu słabej obrony była cechą znamioną w procesie socjalistycznym, realizującym zasady prawdy, socjalistycznej dyspozycyjności i faktycznej równości stron procesowych (tak SN w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej - zasadzie prawnej z dn. 21 lipca 1954 r., I CO 22/54, OSNCK 1955/1/1).

W niniejszej sprawie Sąd nie dostrzegł podstawy do prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu.

Dokumenty na podstawie, których poczyniono ustalenia faktyczne nie budziły w ocenie Sądu wątpliwości co do ich autentyczności i wiarygodności, a strony nie zdołały podważyć wartości dowodowej tych dokumentów.

Mając na uwadze niżej wskazaną podstawę rozstrzygnięcia Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę powodową i pozwaną jako zmierzające do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania i nie mające wpływu na wynik procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, że posiada legitymację procesową czynną w niniejszej sprawie, czyli szczególne uprawnienie do prowadzenia tego procesu. Legitymacja procesowa jest jedną z przesłanek materialnych czyli okoliczności stanowiących w świetle norm prawa materialnego warunki poszukiwania ochrony prawnej na drodze sądowej. Otóż, aby ochrona prawna mogła być przez sąd udzielona, z żądaniem jej udzielenia musi wystąpić osoba do tego uprawniona. Tym uprawnieniem jest właśnie legitymacja procesowa czynna (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 maja 2005r., I ACa 1202/04, Lex nr 175186). Wykazanie legitymacji procesowej czynnej po swojej stronie powinno mieć miejsce już w fazie składania pozwu i stanowić wstępny etap pozwalający Sądowi na

rozważenie w dalszym zakresie zasadności roszczenia. Zważyć należy, że Sąd bierze powyższą przesłankę pod uwagę z urzędu, a zatem ma obowiązek ustalić tę okoliczność.

Przedłożone przez stronę powodową umowy przenoszące wierzytelności nie zawierają dowodu zapłaty ceny nabycia wierzytelności co bezspornie stanowi warunek konieczny skutkujący nabyciem wierzytelności po myśli art. 509 kc w związku ze stosownymi postanowieniami umownymi. Strony umowy określiły, bowiem odpłatny charakter umowy i obowiązek zapłaty ceny.

Strona powodowa zatem nie udźwignęła ciężaru udowodnienia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne. Podkreślić przy tym trzeba, że samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art.227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok SN z dnia 22.11.2001r. sygn. I PKN 660/00, Wokanda 2002/7-8/44). Zgodnie z art. 232 k.p.c. obowiązek wskazania dowodów obciąża przede wszystkim strony, a w myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że ten kto powołuje się na przysługujące mu prawo, występując z żądaniem, obowiązany jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie. Chodzi tu o fakty, która mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, wykazujące istnienie prawa. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontradyktoryjności, sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17.12.1996r. sygn. I CKU 45/96 OSNC 1997/6-7/76). Dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem sądu. W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Zatem w niniejszej sprawie ciężar wykazania okoliczności przejścia wierzytelności wobec pozwanej na rzecz strony powodowej spoczywał na stronie powodowej, która jednak w toku postępowania nie uczyniła zadość temu obowiązkowi. Konsekwencją zasady kontradyktoryjności w procesie cywilnym jest również to, że strony jako wyłączni dysponenty toczącego się postępowania ponoszą odpowiedzialność za wynik. Zatem powód nie udowodnił swojego roszczenia. Nie było rzeczą Sądu w niniejszym procesie opierającym się na pełnej zasadzie kontradyktoryjności poszukiwać dowodów, czy też zobowiązywać profesjonalnego pełnomocnika strony do złożenia brakujących dokumentów. Nie są to bowiem braki w rozumieniu art. 130 kpc lecz braki w zakresie dowodów, a te spoczywają na stronie, która wywodzi skutki prawne ze swoich twierdzeń. Przerzucenie na Sąd poszukiwania dowodu z dokumentów w trybie art. 248 kpc, gdy dowody te są w posiadaniu strony, która na dowodach tych opiera swoje żądanie jest zabiegiem niedopuszczalnym. Strona powodowa jest przedsiębiorcą korzystającym z profesjonalnej obsługi prawnej. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż strona powodowa nie może się powoływać przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana pozwanemu, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie.

Strona powodowa nie przedłożyła ani potwierdzenia przelewu ani pokwitowania ani innego dowodu potwierdzającego, że wykonała zobowiązanie do zapłaty ceny i tym samym wypełniła przewidziany w umowie warunek nabycia wierzytelności. Powództwo więc wobec braku legitymacji czynnej powoda podlegało oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach /pkt 2 wyroku/ Sąd oparł na przepisie art. 98 kpc statuującym zasadę zwrotu stronie wygrywającej kosztów procesu przez przegrywającego w związku § 2 pkt 3 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych / Dz.U. 2015 poz. 1804/

Strona powodowa przegrała proces w całości, musi więc zwrócić stronie pozwanej poniesione przez nią koszty. Na koszty poniesione przez stronę powodową składają się następujące kwoty: 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 1200 zł. tytułem zastępstwa procesowego. Łącznie koszty poniesione przez stronę pozwaną wyniosły 1217 zł. i taką sumę Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej /pkt 2 wyroku/.

Mając na uwadze powyższe orzec należało jak w sentencji.

SSR Michał Jankowski